СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 260. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го ЛИСТОПАДА 1950. No. 260. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 8, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ВИБОРИ ВІДБУВАЮТЬСЯ ПІД ЗНАКОМ ПАРТІЙНИХ НАДІЙ НА ПЕРЕМОГУ

Заки це число газети дійде до рук читачів, наспіють по радіо звіти з виборів до Конгресу на цілій території Злучених Держав і з виборів на головні стейтові уряди з 32 стейтів, де вибирають губернаторів. Вибір губернаторів є настільки важливий у загально-краєвій політиці, що між ними можуть найтися майбутні кандидати на президента. Вибір губернатора вказує звичайно на силу партії, з якої він вийшов, у якомусь стейті. Тому, що стейт Ню Йорк дає найбільше голосів до Електорської Колегії при виборі президента, на нього, як звичайно, так і в теперішніх виборах, звернені очі країни. Усі члени палати репрезентантів, у числі 432 стали до вибору, а з сенаторів тільки 36 на загальне число 96.

Безпосередньо перед виборами обі великі політичні партії проголосили запевнення перемоги для себе. Демократи надіються затримати для себе стан посідання в Конгресі, де вони мають більшість, потрібну до ухвалення законів. Щоб республіканці могли здобути для себе переважаюче становище в Конгресі, їм треба б здобути 46 мандатів у палаті репрезентантів і сім у сенаті. Міжтим при найкращих умовинах політичні спостерігачі признають їм можливість здобуття 22 мандатів у палаті і два мандати в сенаті, але це не дало б їм потрібної законодатної самостійної сили. — Чужинні спостерігачі, головно в Об'єднаних Націях, роблять висновки щодо закордонної політики Конґресу з висліду виборів.

40,000,000 управнених до голосування.

Вісті з різних стейтів вказують, що загальне число управнених до голосування в теперішніх виборах, виносило 40,000,000. Є це найбільше число виборців у „непрезидентських" виборах. Метеорологічні бюра заповіли гарну погоду майже у всіх стейтах, отже можна передбачувати масову участь громадян при голосуванні. На 48 стейтів 30 мають машини до голосування, які вставлені в 5,000 громадах, хоч не в кожному виборчому льокалі. Машини причиняються до швидкого обрахунку голосів після виборів і тому можна надіятися, що вже перед північчю 7 листопада буде звісний вислід виборів з усіх стейтів.

СУДДЯ ХОЧЕ ВІДКЛИКАТИ ДОЗВІЛ НА ДІЯННЯ МІЖНАРОДНОГО РОБІТНИЧОГО ОРДЕНУ

Питсбурґ, Па. — Суддя з Вищого Суду, Блер Ф. Гунтер, добачує перемогу в його змаганні, щоб поставити поза закон обезпеченеву організацію, яка орудує фондами $15,000,000, за те, що її опанували комуністи. Боротьбу за розв'язання цієї установи почав суддя Гунтер ще перед трьома роками. Організація, звісна під назвою Міжнародний Робітничий Орден, заінкорпорована в стейті Ню Йорк, має дозвіл на діяння в стейті Пенсилвенія. Її розвязання може прийти внаслідок переслухання свідків департаментом обезпечень в Ню Йорку. Свідки виявили, що М.Р.О. опанований підривними особами для поширювання комуністичних засад серед чужо-народжених мешканців Злучених Держав. Орден має 14 підручних відділів, які діють під назвою секцій. До таких секцій належать між ін. Американсько - Російське Товариство, Сербська - Американська Федерація, Словацьке Робітниче Товариство, і Український Братній Союз. Матірна організація орудує фондами з $15,000,000. Орден підтримує посередно щоденник „Дейлі Воркер" таким способом, що поміщує в ньому платні оголошення.

ПАДУТЬ ЦІНИ НА БІРЖІ ЗА ВІСТЯМИ ПРО ОСТАННІ ПОДІЇ В КОРЕЇ

Ню Йорк. — Некорисні вісті з воєнного терену в Кореї викликали непевність у фінансових колах і тому на нюйорській біржі появилася велика кількість цінних паперів на продаж. Внаслідок великої продажі ціни уділів провідних підприємств впали на один до пять долярів і це разом причинилося до зниження вартости проданих „шерів" на два більйони долярів. Головною причиною упадку цін була вістка про виступлення китайців до війни проти Кореї. Цінні папери є головним предметом торгів на біржі і упадок їх ціни підчас воєнного положення вказує, що панує загроза в якійсь частині світу. Так було в дні вибуху війни в Кореї і така сама історія повторилася в понеділок 6 листопада після оприлюднення звіту ген. МекАртура про ворожі кроки комуністичних китайців проти військ Об'єднаних Націй.

ПРЕЗИДЕНТ ІНФОРМУЄТЬСЯ ТЕЛЕФОНОМ ПРО ПОЛОЖЕННЯ НА СХОДІ

Президент Труман виїхав до своєї родинної місцевости Індепенденс, у стейті Мизури, на голосування. Він був там на відслоненні Дзвону Волі, який дарували громаді мешканці міста Аннесі, у Франції. При цій нагоді виголосив він промову про необхідність солідарности між усіми вільними народами для осягнення перемоги над комуністичним агресором. З уваги, що уряд мусів зайняти негайно якесь становище до комуністичного Китаю після звіту, як наспіли вісті від ген. МекАртура про чинну участь червоних китайців у війні в Кореї, секретар стейту, Дін Ачесон, повідомив президента телефоном про найновіший розвиток подій на Сході. Департамент стейту відмовився подати до відома кореспондентів зміст розмови між Труманом і Ачесоном, за те секретар Білого Дому у Вашингтоні, Чарлс Росс, виявив, що Ачесон повідомив президента коротко про всі справи.

В АМЕРИЦІ

● **Ледви, чи можна буде** американським воякам приїхати на Різдво домів, бо не видко кінця війни. — Такий погляд висловив помічник секретаря оборони, Пол Гріффіт.

● **Стан води в нюйорських збірниках** збільшився внаслідок дощу з кінцем минулого тижня на 707,000,000 галонів. Збірники мають тепер 64.3% місткости.

● **Обчервонили будинок** російської амбасади червоним атраментом невідомі особники. Урядовці амбасади не хочуть про це нішо казати і не підносять жалів перед святкуванням 33-річчя жовтневої революції.

● **Лоренс Спайкер,** — редактор спортового відділу в щоденнику Ню Йорк Таймс, помер від удару серця в 53 році життя. Упродовж 27 років свого співробітництва він реферував виключно спортові справи в газеті.

СОВЄТИ ВВАЖАЮТЬ АГРЕСІЮ В КОРЕЇ СИМВОЛОМ „БОРОТЬБИ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ"

Москва, 7. листопада. „Корея стала символом боротьби за визволення всіх поневолених і залежних країн та здобула симпатії всіх волелюбних народів світу" — твердив вчора в своєму посланні з нагоди річниці большевицької Жовтневої революції заступник совєтського премієра, маршал Булганін. При цій нагоді він заявив, що „уряди Злучених Держав і Англії доказують, що вони не бажають йти шляхом міжнародної співпраці, що вони не респектують суверенних прав інших країн та що вони намагаються розпалити нову війну". Він промовляв в Большому Театрі в Москві, в присутності членів совєтського уряду і комуністичного Політбюра, погрожуючи, що „совєтський нарід" не дасть себе залякати та „в потребі оборонитиме інтереси своєї вітчизни зі зброєю в руках". Признаючи, що „корейці" віднесли військову поразку, він твердив, що це не зломило їхньої „волі до боротьби за визволення". — Ціла промова Булганіна була, як звичайно, комуністичною агіткою, з вихвалюванням Совєтського Союзу та обвинуваченнями і погрозами в бік західного світу. В дипломатичних колах звернено увагу, що це вже вдруге від останньої світової війни Булганіна наділено завданням бути головним речником совєтської політики.

ПОЛОЖЕННЯ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ ГІРШЕ НІЖ БУЛО В ЧЕРВНІ

Вашингтон, 6 листопада. — Практично Об'єднані Нації найшлися у війні з комуністичним Китаєм, хоч самі О.Н. не прийняли цього до відома. Дипломати кажуть, що це є наслідок політики угодовства супроти комуністів, які кожну уступку в їх користь вважають за слабість свого противника, не признаючи ніяких моральних засад. Панує теж опінія, що теперішнє положення на Далекому Сході є більше некорисне ніж було в червні перед нападом комуністів на Корею.

Кріза на Далекому Сході не є обмежена до нападу китайців на Корею. Вона є ще більш загрозлива в Індо-Китаю, де повстанці червоного провідника Го Чі Мінга завдають французьким колоніяльним військам поразку за поразкою. Кремль і комуністичний Китай мають там спільні цілі і тому не легко буде їх стримати в тій околиці. Найбільша загроза йде від того, що червоні китайці водночас почали наступ на Корею. Дехто з дипломатів робить висновок, що напад на Корею є тільки бічним випадом („диверсією") щоб відвернути увагу світу від Індо-Китаю, який, на ділі, є ключем до Південно-Східної Азії. У цьому поході мають спільний інтерес пів тузина країн, що користають з природних багатств тої околиці, як з цинку і гуми.

Провідник повстанців, Го, дістає зброю з Китаю. Перший раз він має вже артилерію, серед якої є 75 міліметрові американські гармати і американські 60 мм. моздірі в додатку до 81 мм. Ці моздірі були постачені націоналістичному Китаєві з Америки, а тепер вони спинилися в руках комуністів. Крім підтримки китайців дається в Індо Китаю відчувати стихійну ненависть до французів, а це ще більше збільшує загрозу в Індо-Китаю.

ЮГОСЛАВІЯ ПІДПОРЯДКУЄТЬСЯ РІШЕННЮ О.Н. В СПРАВІ КИТАЙСЬКОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ

Бєоград, 7. листопада. — У зв'язку зі заповідженою акцією Об'єднаних Націй в справі ствердженої комуно - китайської інтервенції в корейській війні, марш. Тіто заявив вчора кореспондентам, що Югославія підпорядкується в цій справі рішенню О. Н., яке воно не було б. На запит — яке становище зайняла б Югославія на випадок, коли б теперішній розвиток призвів до війни між Злученими Державами і комуністичним Китаєм, Тіто заявив: „Ясно, що моє становище є таке саме, як нашої делегації в О. Н. Якщо б мала повстати згадана ситуація, ми займемо становище проти кожної і всіх агресій. Я не бажав би, щоб мене помилково розуміли. Це є завданням Об'єднаних Націй встановити хто є аґресором. — Наше становище буде таке саме, як Об'єднаних Націй. Ми підпорядкуємося рішенню цієї організації".

ТРУМАН КАЖЕ, ЩО МИ НЕ ВТЕЧЕМО ВІД ОБОВЗЯКУ, ЯК ЦЕ БУЛО В 1920 Р.

Індепенденс, Мо. — У промові з нагоди відслонення Дзвону Волі, присланого з Аннесі, у Франції, през. Труман остеріг, що комуністична агресія загрожує світовому мирові. Тому він звернувся до вільних народів з зазивом обєднатися разом для допомоги одним одним, якщо воля має пережити неволю в світі. Перед тим, на обіді, сказав Труман, що цим разом Злучені Держави не відпекуються свого обовязку втримати мир у світі, як це було в 1920 р. „Ми осягнули становище, якого не мала ніяка країна в світі давніше. Одначе ми ще не перебрали повної відповідальности за це становище, бо воно для нас нове. Ми, насправді молода нація, на скільки треба рахувати генерації, одначе ми вже приходимо до зрозуміння нашої відповідальности", впевнив Труман.

УКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ В НЮ ЙОРКУ 26. ЛИСТОПАДА

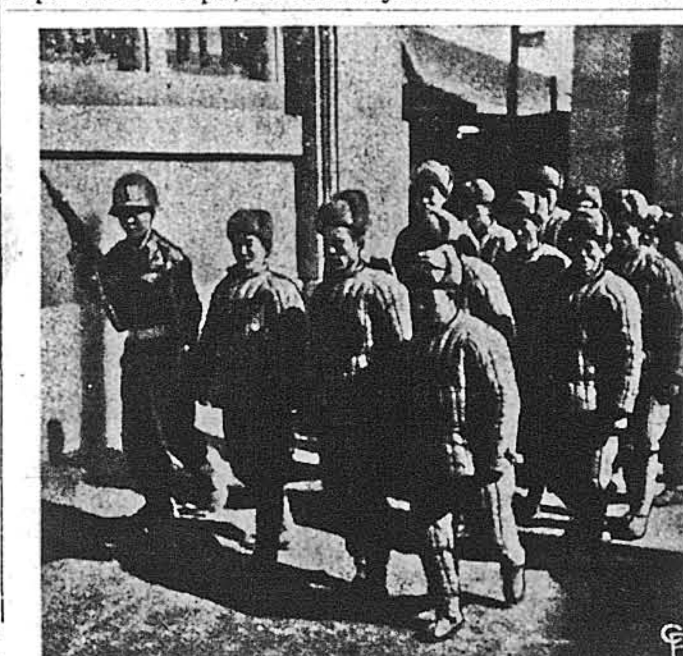
В заголовку вчорашнього повідомлення про українську маніфестацію в Ню Йорку в Мангеттен Сентер з приводу геройської смерти ген. Чупринки-Шухевича трапилася в частині накладу друкарська помилка щодо дати. Маніфестація, як це сказано в тексті повідомлення, відбудеться в неділю, 26-го листопада від год. 1-ої до 5-ої пополудні, а не 28. листопада, як це помилково надруковано в заголовку.

РАДА БЕЗПЕКИ РОЗГЛЯНЕ СПРАВУ КИТАЙСЬКОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ В КОРЕЇ

ЗАГРОЗА ТРЕТЬОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ ЗБІЛЬШИЛАСЯ, ЯК ГЕН. МЕК АРТУР СТВЕРДИВ НАЯВНІСТЬ КОМУНО-КИТАЙСЬКИХ ВІЙСЬК В КОРЕЇ. — „ДОБРОВІЛЬНА" МОБІЛІЗАЦІЯ В В КИТАЮ.

Лейк Сокзес, 7. листопада. — Третя світова війна „зависла на волоску", як ген. Доглес Мек Артур, начальний командант збройних сил Об'єднаних Націй в Кореї, ствердив вчора в окремому звідомленні наявність та участь в боротьбі проти Об'єднаних Націй в Північній Кореї більших збройних сил комуністичного Китаю та як на цій підставі і з домагання Злучених Держав скликано на завтра нагле засідання Ради Безпеки. Ген. Мек Артур в своїм звідомленні називає поіменно частини комуно - корейських військ в Кореї, подає їх силу і розміщення. Стверджується, що ці війська є частинами сімох комуно-китайських дивізій, що належать до Четвертої Армії, яка в цілости нараховує 500,000 вояків, включно з цілком механізованими частинами. Рівночасно подається, що китайці зістрілили два американські літаки. В колах Об'єднаних Націй вважається, що теперішня криза є найгрізніша від вибуху корейської війни. З повідомлення ген. Мек Артура виходить, що він вимагає рішення Об'єднаних Націй в справі евентуального стратегічного бомбардування ворожих комуно-китайських сил, які боряться тепер проти Об'єднаних Націй, в їхньому „упривілейованому сховищі" на манджурській території. Це означало б автоматично поширення війни на Китай та на Совєтський Союз, що має з Китаєм 30-літній військовий союз. Напередодні засідання Ра-

(Докінчення на стор. 4-тій)

ЖИВИЙ ДОКАЗ КОМУНО-КИТАЙСЬКОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ В КОРЕЇ. Ці вояки комуно-китайської армії в її таки уніформах були взяті в полон американськими військами на північно-східному корейському фронті недалеко міста Гамгунґ. Ген. МекАртур, начальний командант аліянтських військ в Кореї, домагається від Об'єднаних Націй відповідної акції проти цього комуністичного „найбільшого аґресивного безправства в історії".

АЛІЯНТИ ВДЕРЖУЮТЬ СВОЇ ПОЗИЦІЇ В КОРЕЇ

Токіо, 7. листопада. — Не зважаючи на запеклі спроби ворога проломити аліянтську оборонну лінію на західному секторі корейського фронту, аліянтські війська вдержали свої позиції, відбиваючи наступи ворога з великими втратами для нього. Зокрема ворог не мав успіху в розпачливому намаганні перетяти аліянтську лінію постачання здовж західного побережжя. До найзапекліших боїв приходило на східному і західному берегах ріки Чонгчон, недалеко головного аліянтського комунікаційного шляху. Аліянти вдержали свої позиції та знищили ті комуністичні сили, що намагалися просякнути в їхнє запілля. — Вчора у фронтовому звідомленні ген. Мек Артура вперше стверджено, що аліянтські війська на західному секторі є в дефензиві перед атакуючими комуно-корейськими і комуно-китайськими арміями. Запеклі оборонні бої продовжуються теж на центральній ділянці. — Натомість на східному секторі, здовж побережжя, аліянтські сили, зокрема південно-корейські, проломили лінію ворожого спротиву та здобули дальших шість миль терену, доходячи до міста Мйонгчон, на шляху до корейсько-совєтського кордону. В аліянтському запіллі продовжується акція проти комуністичних партизанів, більші і менші групи яких створилися з оточених і випереджених недобитків комуно-корейських армій.

КОМУНО-КИТАЙСЬКА АКЦІЯ В КОРЕЇ ТУРБУЄ БРИТАНІЮ

Лондон, 7. листопада. — Повідомлення і докази комуно-китайської інтервенції в Кореї викликали помітне заклопотання в британських урядових колах. Діло в тому, що Британія була одною з перших, які прилучилися до комуністичних країн у формальному визнанні того нового совєтського сателіта, який тепер став грізним знаряддям в руках Кремля. Говориться про можливість, що британський уряд готов провірити своє становище і відкликати своє дипломатичне визнання комуно-китайського уряду.

ПРОТИВИТЬСЯ ЗМІНІ ПРОТИКОМУНІСТИЧНОГО ЗАКОНУ

Вашинґтон. — Конгресмен Френсис Дж. Волтер, з Пенсилванії, один з провідних демократів в комісії неамериканських діянь, виявив свій спротив проти зміни постанов недавно ухваленого протикомуністичного закону. Він подраджує перевести переслухання в Конгресі, чи новий закон виконується якслід. Він є теж головою підкомісії імміграційної в палаті репрезентантів і заявив, що і в справі обмеження імміграції не треба переводити ніяких змін. Закиди проти теперішнього закону він схарактеризував як такі, що не походять з доброї віри. Десять демократичних сенаторів і предсідник комісії приділів палати, Кларенс Канон, заявилися за зміну постанов нового закону. Уряд теж противиться деяким постановам, одначе нема вигляду на якісь зміни в біжучому році.

У.Н.РАДА ЗАКЛИКАЄ ДО ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТИ ГЕН. ЧУПРИНКИ

Виконний Орган Української Національної Ради в Европі звернувся окремим посланням до українського громадянства, закликаючи його вшанувати пам'ять поляглого в бою за волю України головного командира УПА, ген. Тараса Чупринки — Романа Шухевича. В повідомленні, підписаному Виконним Органом УНРади та датованому „на чужині 30-го жовтня", говориться: „Вістка з України про геройську смерть Бл. П. Головного Командира Української Повстанської Армії, Тараса Чупринки (Романа Шухевича), глибоко зворушила українське громадянство. Покійний поляг в боротьбі з московсько-большевицьким загарбником, впав смертю героя, віддавши своє життя в боротьбі за Волю України. Історія належно оцінить діяльність і ролю Покійного в організації українських революційних сил. Виконний Орган Української Національної Ради схиляє голову перед пам'яттю Романа Шухевича, Головного Командира Української Повстанської Армії, й закликає українське громадянство гідно вшанувати його пам'ять. Непохитною боротьбою український нарід здійснить заповіти своїх визначних синів і відновить незалежну соборну Українську Державу".

ФРАНЦІЯ ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА РІВНОПРАВНІСТЬ НІМЕЧЧИНИ В ОБОРОНІ

Франкфурт, 7. листопада. — З дальшим загостренням міжнародного положення, Франція виявляє готовість признати Німеччині рівноправність в організації спільної західно-европейської оборони, хоча й по деякому „тимчасовому періоді". Це виявив французький міністер закордонних справ, Роберт Шуман, додаючи, що потребу та довжину того періоду повинні встановити відповідні військові команданти.

ЧЕРВОНІ 60 МИЛЬ ВІД СТОЛИЦІ ТИБЕТУ

Ню Дельгі, 7. листопада. — Рівночасно зі загрозливим розвитком подій на манджурсько-корейському кордоні, комуно-китайські наїзники в Тибеті продовжують свій похід на Лясу, столицю країни, від якої вони віддалені ще тільки на 60 миль, або 72 години маршу. — Стверджується, що до цього агресивного походу прилучилися теж деякі розагітовані комуністами тибетські частини. Згідно з повідомленням радіовисильні з Пейпінгу, комуно-китайський уряд звернувся тепер до уряду Індії з домаганням, щоб той відкликав з Тибету свої частини, завданням яких було охороняти головні торговельні шляхи та вдержувати комунікацію. Рівночасно китайські комуністи, які напали на Тибет, мали виступити з обвинуваченням проти Індії, що вона забезпечила тибетську армію зброєю. Тибетська армія нараховує тільки около — 10.000 вояків. Індія має в Тибеті около 300 вояків. Комуно-китайський уряд повідомив, що оскільки Тибет став виключно внутрішньою проблемою Китаю, індійські сторожі торговельних шляхів там є зайві.

В СВІТІ

● **Південно-корейський президент** Рі заявив, що його уряд не думає якнебудь попереджувати рішення Об'єднаних Націй щодо управління звільненими від большевиків теренами Північної Кореї.

● **Американські власті в Японії** звільнили умовно з в'язниці дальших дев'ятьох японців, засуджених за менші воєнні злочини.

● **Югославський представник в** Раді Безпеки, що перебрав на цей місяць предсідництво Ради, виступив в користь прийняття Італії до Об'єднаних Націй, до чого не допускають Совєти своїм правом вета.

● **Французько - німецьке** порозуміння є вітальне для оборони і рятунку Европи — твердив американський амбасадор Люїс Дуґлес на влаштованому в його честь прощальному прийнятті в Лондоні.

● **Американська розвідка** ствердила, що вона аж ніяк не є заскочена новим розвитком війни в Кореї.

● **Єгипетська поліція** повідомила, що захоплений нею недавно „радій", вартість якого оцінювано на 3 мільйони долярів, виявився світляною фарбою, вартости не більше 85 центів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗА КУЛІСАМИ ЗАМАХУ

Слідство в справі атентату порторіканських фанатиків на життя президента Трумана виявляє без усякого сумніву, що в цьому злочині діяла рука Москви. Ні атентатчики, ні провідник терористичного руху, Педро Альбізу Кампос, не були комуністами. Це правда. Але, як пишуть такі колюмністи, як Віктор Різел і Морей Кемптон, вони діставали фінансову допомогу з комуністичних джерел. Це стверджує теж Еф Бі Ай. Виявляється далі, що Кампос мав свого часу прихильників у високих вашингтонських колах, які належали до комуністичної ячейки, як теж діставав допомогу від комуністичних юнійних босів. Тим впливам завдячує Кампос те, що відсидів в тюрмі тільки чотири роки, хоч був засуджений на десять за політичний терор. Вийшовши з тюрми хворий Кампос пішов на лікування до шпиталю, за який заплатили комуністичні симпатики. З цього шпиталю він помагав організувати „людовий фронт", який Москва наказала творити в подібний спосіб, як тепер приказує будувати „мировий фронт".

На питання, що за ціль підпомагати комуністам Кампоса, людину з іншого табору, Різел відповідає так: Москві залежить тепер дуже на тому, щоб відвернути увагу Злучених Держав від Европи і Азії й втягнути їх у конфлікти з країнами Латинської Америки. Кремлеві треба для його пропаґанди, щоб Злучені Держави виглядали в очах народів, які він ще хоче побаламутити, як „імперіялістичні бандити", зненавиджені навіть найближчими сусідами, та що вони не думали і не думають про ніяке визволення поневолених і гноблених, а тільки про економічний визиск і панування на давній кольоніяльний лад.

З цеї самої причини представляється порторіканську революцію, як і замах порторіканських фанатиків на президента Трумана, головно як „націоналістичні" акти, щоб таким чином ще сильніше вдарити Злучені Держави як загарбника, гнобителя і визискувача. Ніби ціле Порто Ріко проти Злучених Держав. Але статистика голосування доказує, що партія Кампоса складається тільки з невеликої горстки, яка в загалі населення симпатій не має. До того при голосуванню тільки 10% голосуючих заявилися за цілковиту незалежність. Вибравши в 1949 році свого власного губернатора Порто Ріко почало скоро підніматись промислово, а що нова конституція поширила автономні права, то й нема розумної причини для повстань. Тому саме Кампос поза маленькою горсткою своїх фанатиків дістав поперття тільки від комуністів. Населення його не поперло й він з своїм повстанням соромно провалився.

Наслідком цього повстання і замаху на президента Трумана почали в Америці підніматись голоси, щоб зректись цілковито Порто Ріко. Остров і так не має для цеї країни стратегічного значення, а з економічного й політичного боку є тільки великим тягарем. Дуже можливо, що Москва надіялась і такої реакції. Якби так сталось, то Порто Ріко було б ідеальною країною для комуністичної аґресії. Одначе в такому загрозливому моменті, як теперішній, Злучені Держави на таке цілком певно не підуть. Порто Ріко, яке по обрахунках Москви мало стати новим великим клопотом для Злучених Держав, одним з багатьох, які запляновані та які мають відвертати їх від порахунку з самим Кремлем, тим клопотом певно не будуть.

Комплекс меншевартости

Комплекс в психології — це низка уявлень, з'єднаних сильним почуттям. Комплекс меншевартости — це своєрідна недуга, що може проявлятись в одиницях або більших чи менших групах, а то й цілих спільнотах. Вона має свої внутрішні і зовнішні причини, але їх аналіза не є ціллю цеї статті. Ми хочемо тільки звернути увагу на деякі конкретні прояви цеї недуги серед нашого загалу, що часом шкодять тільки одиницям, але часом теж і українській справі. Кілька конкретних прикладів:

Нас повідомляють, що в одній місцевості в одному з південних стейтів в американському підприємстві затруднена деяка кількість новоприбулих українців. Керівник підприємства ніяк не може собі виснити, чому вони йому завжди формально кланяються, хоча місцевим звичаєм є тільки „гелов", чому вони, йдучи з ним, завжди перебігають так, щоб він був по їх правій руці, чому вони за кожним разом, входячи до його бюра, стукають і чекають аж він їм відчинить двері, хоча місцевим звичаєм є застукати і увійти, та цілий ряд інших подібних чому. Виснення, що така поведінка є питомою українською чемністю та взагалі належить до европейської культури, американцеві не багато вияснюють. Він своїх українських робітників дуже шанує, зокрема їхню чистоту і трудолюбивість, теж їхню чемність, але згадані випадки він таки вважає наслідком комплексу меншевартости і співчуває їм.

Інший випадок: форман одної з бруклинських фабрик добачує тільки комплекс меншевартости серед затруднених там українців, які будьчого обиджаються, часто виявляють арогантність та взагалі цілою своєю поведінкою на свій лад хотіли б виказати і натомість „перевиказують", що вони не є меншевартісні.

Дві екстреми прикладом того враження в американця. Можливо, помилкового враження, але враження.

Та це справи більше особистого порядку, що характеризують поодиноких людей і з українським іменем мають тільки посередній зв'язок.

Натомість дещо інакше мається справа, яку характеризує такий випадок: в Ню Йорку, в поборовому бюрі при Гвайт Стріт, стоїть та чекає своєї черги один з народжених тут українських юнаків. Перед ним чотирьох інших молодців, що тільки дуже слабою англійщиною вияснюють поборовому офіцерові, що вони „поляки", на запит чи були арештовані відповідають, що були на Сибірі, а між собою розмовляють по-українськи. Юнак звертається до них по-українськи, хоча й не менш ломано, як раніше вони говорили по-англійськи, чому вони подають себе за поляків, хоча вони українці. Вони відповіли, що так їм вигідно і так вони хочуть.

В чому діло? Чому ці українські юнаки подають себе за поляків. Їм вільно не знати, що в американському війську кожний вояк однаковий, без огляду на те, з якої частини світу та з якого народу він походить. Але невже ж їх вже таки виразний український комплекс меншевартости аж такий великий, що межує з відступництвом від власного народу? Це виїмки, але чи не забагато в нас тих виїмків при різних нагодах та в різних обставинах? Скільки було і трапляється таких, що не потраплять обстояти своєї національности при полагаджуванні натуралізаційних формальностей?

Окремі прояви комплексу меншевартости спостерігається теж серед народженої тут молодої американсько - української генерації. Бо чим іншим як не проявом комплексу меншевартости свого українського походження можна вважати ці часом підкреслені заяви „Ай ем ен емерикен", висловлювані в розмовах з новоприбулими? Таку підкреслену заяву навряд чи можна почути від американця з діда прадіда.

Все це є серіозною проблемою нашого громадського загалу та його провідного активу і апарату. Тому теж при всіх наших сезонових імпрезах, збірках і святкуваннях нам треба приділювати більше уваги свідомости і вихованню нашого широкого загалу. Нам треба звертати на це увагу і в щоденному приватному житті. Нам треба докласти всіх зусиль та дальше поширювати наші громадсько - організаційні рямці і поглиблювати їх зміст. Треба шукати виходу для складової проблеми наших часописних видавництв та для пекучої потреби книжкових видань. Ми мусимо жити повнотою суспільного життя, бо тільки тоді воно проміннюватиме та матиме досить велику притягаючу силу для численних ще одиниць, що чи то з невіжества і несвідомости, чи не в останній мірі теж з комплексу меншевартости стоять поза ним. Це відноситься однаково, як до новоприбулої і давньої іміграції, так і народженої тут генерації.

Південно-український канал

21 вересня „Правда" й „Известия", а за ними решта советської преси, надрукували як велику сензацію постанову ради міністрів СССР про будівництво гідроелектростанції на Дніпрі (в районі м. Каховки); південно-українського каналу (від м. Запорожжя до м. Керчі, через верхів'я річки Молочної, Аскапію Нову, Джанкой); греблі північніше Мелітополя, що затримуватиме воду з Дніпра, системи орошувальних трьох каналів довжиною 300 км. (Каховка — Знаменка, річка Молочна — Ногайськ, Джанкой — Роздільна).

Це велетенське будівництво зпляноване з метою забезпечення високих урожаїв, розвитку скотоводства, забезпечення промисловости електроенергією.

Покищо пляни, і це не значить, що будівництво буде колись завершене. СССР надалі лишається відсталою країною і спроби „наздогнати й випередити в економічному відношенні передові капіталістичні країни" залишилися нездійсненими. Ще не почато будівництво, а вже советська пропаганда на всі лади розмальовує це „гінантське будівництво нашої епохи, здійснюване за пляном великого архітектора комунізму — товариша Сталіна".

Будівництво мало б бути закінчене в 1957 році, преса подає майже астрономічні числа кіловат енергії, кубометрів води, гектарів землі, які в майбутньому змінять посухостійкі і малоосвоєні райони південної України. Для будівництва створюється спеціяльна установа „Укрводбуд". При чому керівництво новобудовами покладається на відповідні союзні (московські) міністерства, так, що український „уряд" і народ буде лише пасивним обсерватором, а головне виконавцем будівництва.

Очевидно фахову оцінку окремих деталей будівництва, його доцільности, недоліків можуть дати відповідні спеціялісти. Нас цікавлять ті практичні наслідки для українського народу, які принесе це будівництво.

Звичайно, коли орошувальна система каналів буде побудавана, для південних районів України відкриються великі можливості в дальшому розвитку сільського господарства. Але ця обставина ніскільки не вплине на добробут народу: все, що даватиме південь, йтиме на побудову комунізму у всьому світі.

Одночасно подібна мережа будівництв запляновaна на території Туркменської ССР, територія, якої, як відомо, займає пустелі і незалюднені райони. Там також будуватиметься канал: річка Аму-Дар'я — місто Красноводськ, щоб орошувати пустельні піски Кара - Кумів.

Ці два будівництва Москва намагатиметься використати для своєї колоніяльної політики. Одного дня можемо прочитати в „Правді" заклик якогось ініціятора-комсомольця з Тули чи Рязані їхати на будівництво південно українського каналу. Після вивезення татар з Криму українське населення, що в час колективізації і в інші часи, масово тікало в промислові райони Керчі, Севастополя і ін., тепер на цьому острові займає домінуюче становище. Це дуже неприємна річ для Москви і вона спробує реванжувати коштом ввозу сюди робочої сили з Росії.

Покищо ці два проекти використовуються в пропаґандивних цілях. Інформаційний бюлетень "USSR" (ч 13), що його видає советська амбасада в ЗДА на англійській мові, широко пише про ці будівництва, друкує пляни каналів і статті на ці теми, зокрема статтю секретаря ЦК КПБ (У) Л. Мельнікова. Російсько - большевицький „митрополит" Ніколай Кружіцкій заявив, що російськ православна церква: „вітає на нашій землі створення нових гігантських будов — гідроелектростанцій і каналів, як неоцінемий вклад в справу зміцнення миру..." При кожній нагоді советська пропаганда підкреслює, що у відміну від капіталістичного світу, який готує війну, СССР займається мирним будівництвом. (ЛЛ).

Іван Кедрин.

У ДЕНЬ СВ. ДИМИТРІЯ

ПАМ'ЯТІ Д-РА ДМИТРА ЛЕВИЦЬКОГО.

Під числом 39 вулиці Набєляка у Львові стояв за невеличким городцем гарний дімвілля д-ра Дмитра Левицького, довгі роки офіційного і ввесь час фактичного політичного лідера західних українців за перебування Західної України під Польщею в рр. 1919-39. І в день св. Димитрія рік-річно збирався в його домі гурт його близьких політичних і особистих приятелів, чільні представники різних ділянок українського життя, мозаїка вдач і поглядів, чоловіки і жінки, світські і духовники, члени різних партій, проте всі об'єднані тією пошаною до ім'янника, що її диктувала його індивідуальність. Вибаглива обстанова помешкання і чар надзвичайної гостинности, що його розсівала господиня дому, для котрої наймилішим титулом було її популярне ім'я „Пані Ася", створювали ту атмосферу, що залишила незабутній спогад отих традиційних ім'янинових зібрань.

Д-ра Дмитра Левицького нема вже в живих, його дружина — здається — закинута долею ген на австралійський континент. Він належав до тих українських діячів, які в трагічних для Львова днях вересня 1939 року розгубилися: втікати чи залишитись? Він був одним із тих, які зробили тоді найбільшу помилку у своєму житті і заплатили за неї своїм життям, — допустивши до себе думку, що може таки „большевики змінилися", що може таки можна буде з ними „договоритися" і що інтерес нації вимагає, щоби був хтось на місці, коли треба буде — в ім'я збереження при житті нації — говорити в її імені. Будучи матеріяльно незалежним, маючи особистий маєток за кордоном, він міг сміло виїхати, не турбуючись майбутнім прожитком, маючи і на заході власну безпеку. Але він саме не думав про свою безпеку. Скільки разів ми, що відразу вимандрували тоді, гірко жалували, що не було між нами бодай тієї трійки з УНДО: Дмитра Левицького, Остапа Луцького й Володимира Кузьмовича, та приятеля Дмитра Левицького, соціял - демократа Володимира Старосольського, — скільки разів ми казали, що коли б вони чотири були чи то по німецькому боці серед маси української еміграції, чи ще краще в ненімецькій Західній Европі, вони були б віддали українській справі велетенські прислуги, впливаючи на український загал і тодішні внутрішньо - українські відносини силою своєї індивідуальности, свого особистого авторитету, свого політичного розуму і своєї цивільної відваги. Всі вони — як і багато інших — залишились і впали жертвою відразу перших большевицьких арештувань, бо ані большевики не змінились, ані не хотіли з ніким говорити інакше, як із своїми рабами та в'язнями, вважаючи ввесь нарід лиш предметом винищування. І згинув д-р Дмитро Левицький, померши дивним збігом обставин у тому самому Ташкенті у Туркистані, де колись перебував як австрійський старшина, попавши в російський полон у 1915 році з цілою залогою фортеці Перемишля. За докладними відомостями, що їх одержав у 1945 році Преосв. Єпископ Бучко у Римі, вмірав Дмитро Левицький бадьоро, сміливо впевняючи зібраний біля його постелі гурток українців-засланців і місцевих, що часи зміняться і мусить перемогти українська правда.

Так мало часу минуло, заледви кільканадцять років від отих часів, а так мало знає про Дмитра Левицького старше, а ще менше — майже нічо — молодше покоління! Бо він був типом того лідера-політика, який не шукає популярности, не любить виступів на широкому форумі, не виступає ніколи на масових вічах, знає, що є поганим промовцем до великої публики, а діє у проводі, спіраючись завжди на тісний гурт співробітників-однодумців. Він займався теж здебільша такими ідеями і справами, які мали далекосяжне історичне значення, але в тому часі не могли захоплювати мас. Він був галичанином, сто-відсотковим соборником, але не фрази, а діла. Мало відомий перед І. світовою війною, тоді ще молодий адвокат у Раві Руській, все ж був в одних виборах маніфестаційним кандидатом Народного Комітету (управи нац.-дем. партії) на місто Львів. Зате з вибухом революції 1917 р. відразу стає у перших рядах. На першому великому українському з'їзді в Омську (зах. Сибір), де було щось 2 тисячі осіб, — Дмитро Левицький головує тому з'їздові. Приїхавши відтіль до Києва стає організатором і головою Галицько-Буковинського Комітету, спершу з вузькими допомоговими цілями, потім правної поради і помочі, врешті — осередку творення військової частини Січових Стрільців, що стали символом соборницького вояцтва і вже в свою чергу творили українську історію. Коли гетьман Павло Скоропадський вічно хитався між впливами українськими та московськими й українською національною політикою почав кермувати новоствореннй Український Національний Союз, Дмитро Левицький є секретарем У. Н. Союзу. У третій декаді листопада 1918 року приїздить вже як делеґат Директорії УНР, нав'язати зв'язок з урядом ЗУНР і складає звіт про ситуацію на Наддніпрянщині на раді міністрів ЗУНР, на жаль вже не у Львові, а в Тернополі, де тимчасо примістився уряд ЗУНР. Від цього уряду виїздить (разом із д-ром Л. Цегельським) до уряду української держави над Дніпром, не знаючи ще, чи перемогла Директорія, чи встоялась Гетьманщина. Їхні обидва підписи стоять на історичному „Передвступному договорі про злуку", складеному у Фастові

(Докінчення на стор. 3-тій)

М. Сіверський.

У БОЛЬШЕВИЦЬКІМ МІШКУ

(Спогади колишнього плужанина).

8)

Звичайно, уся розмова проходила на „общепонятній" мові, бо ці „керівники" іншої мови не вживали та й взагалі не визнавали української мови, як державної, бо мовляв це буржуазні націоналісти як М. Скрипник завели її, а тепер після ліквідації цих „ворогів народа", знову буде основною мовою — російська, і нею треба користуватися у всіх офіційних зносинах.

Пригадую випадок, що трапився зі мною у розмові з Кролем. Я якось з Кролем переглядав портфель нашого сектору, причому Кроль навіть не поцікавився, чи знає про це, чи ні директор. Він вважав себе вищим, ніж хто-будь з адміністрації видавництва. Переглядаючи цей портфель, він зауважив, що немає нічого з таблиць в російській мові, і це підкреслив мені.

Я не витримав, і йому заявив:

— Товаришу Кроль, російські таблиці хай друкує РСФСР через свої видавництва, а ми ж є українське видавництво і тому мусимо друкувати таблиці з української мови.

Він єхидно посміхнувся і сказав:

— Ти, товаришу, покинь свої „петлюрівські" тенденції. Ось побачиш, що скоро ваша мова буде „на задворках" і тоді ти говоритимеш інакше.

Я почервонів і стримав себе, щоб не наговорити глупства цьому нахабі. Він же з серйозним обличчям, переглянувши наш редакційний портфель, пішов геть і як мені здавалося після того зі мною майже не вітався. Я для нього був небезпечна людина, на яку „чигає" НКВД. Отже зі мною вступати в будь які дискусії він не вважав за потрібне.

У мене був один приятель в партосередку ДВОУ, з яким я також боявся останніми часами говорити одверто, але він до мене ставився щиро і якось прийшовши до мене додому порадив мені чим скорше йти з роботи геть, бо моєю „персоною" починають цікавитись дехто з „власть імущих". Більше він мені нічого не сказав, але і за це я був дуже вдячний йому.

Директор Видавництва зрозумів мене з перших же слів, а може йому також уже щонебудь було за мене відомо. У всякому разі він не опирався моєму уступленню і я пішов геть з видавництва на власне бажання.

Лишилась у мене тільки невеличка робота у ветеринарному Інституті, але я поки що вирішив трохи перечекати і не іти ні до якої іншої роботи.

У недовгому часі, після того як я пішов геть з видавництва, остався розгром його, виарештовувано було майже всіх редакторів на чолі з директором видавництва і обвинувативши їх у „буржуазному націоналізмі" вислано до північних таборів.

Так кінчилася моя кар'єра у Державному Видавництві України.

6

Працюючи ще у Державному Видавництві України я дістав запрошення зайти до редактора літературної сторінки „Робітничої газети Пролетаря". Я зайшов до нього. Це був давніший мій знайомий письменник Гордій Коцюба. Він редагував уже кілька років цю щотижневу сторінку у газеті і я був там постійним співробітником, містячи регулярно нариси з історії української літератури.

Був я персонально знайомий із редактором цієї газети Борисом Ліфшицем та з відповідальним секретарем Степаном Мельником.

Гордій Коцюба запропонував мені обняти редагування цієї сторінки, бо ішов до іншої роботи і сполучати дві посади (хоча це так модно було у ті часи) він просто фізично не міг. Я погодився і ми договорилися про день передачі усіх матеріялів цієї сторінки мені.

І так я став ще редактором літературної сторінки „Робітничої газети Пролетар". Це редагування не відбирало багато часу, а давало певний заробіток, що доданий до моєї основної платні, яку я одержував у ДВУ, становило суму грошей, на які я міг зі своєю родиною сяк-так проіснувати.

Прийшовши раз до редакції газети, я побачив у кабінеті С. Мельника якусь невисоку, кремезну постать, що сидячи на канапі щось з захопленням розповідала кільком присутнім. Серед присутніх були сам Мельник, Ол. Марьямов та ін.

Ця невідома людина розповідала про відомий зимовий похід українських військ на Україну у 1920 році та про свою участь у цьому поході. Я зразу ж догадався, що це не хто інший як колишній отаман Юрко Тютюнник, що повернувся з еміграції до дому, був амнестіонований, советською владою і тепер працював в ВУФК'у (українська кінофільмова установа), беручи участь у постановці фільму „ПКП" („Польска Колей Паньствова" — польська державна залізниця), граючи у цьому фільмі самого себе.

Про помилування Ю. Тютюнника советською владою, навіть, ходив такий анекдот (розповідав його пюоф. Плевако), що нібито один оборонець, захищаючи в суді свого клієнта — великого розтратника, оповідав суддям такий випадок, що стався з ним у Харкові:

— Іду я по вулиці Карла Лібкнехта (кол. Сумська) — каже він, — іду, задумавшись; тільки що пройшов великий дощ і калюжі стояли на бруковi. Раптом повз мене проїхало авто і забризкало мене з голови до ніг. Я глянув йому вслід побачив у тому авті колишнього ворога советської влади — Юрка Тютюнника. Він їхав як якийсь то великий комісар і забризкав грязюкою мене — чесного советського адвоката. Так коли советська влада дозволяє, щоб колишні закляті вороги влади їздили в автах по столиці Радянської України цілком вільно, то що вартий оцей розтратник (тут він широким рухом показав на обвинуваченого в розтраті), його треба помилувати, бо коли советська влада помилувала такого злочинця як Тютюнник, то вже цього шкідника і поготів треба помилувати.

Кажуть, що суд дуже уважно вислухав промову цього адвоката і... помилував розтратника.

Але помилування Тютюнника було лише маневром НКВД, яке думало в такий спосіб повернути до дому багатьох борців за Самостійну Україну і потім їх знищити. Та на цю вудку попався лише один Тютюнник, який, виконавши ролю у кіно, зник з лиця землі, розстріляний як шкідник і ворог советської влади. Советська влада нікому не дарує колишніх ворожих вчинків і нещадно розправляється з борцями свого народу, за самостійне життя у власній країні.

Проте мені довелося ще попрацювати з цією видатною людиною. Він редагував відділ „Кіно" у цій газеті і тому я з ним зустрічався дуже часто. Він мені часто розповідав окремі епізоди з його походу на Україну, казав, що зазнав найбільшої радости, коли його і його кінноту зустрічало населення Київщини, виносячи всяке їдження на дорогу, бажаючи їм успіхів в їхній великій справі. Та не судилося діждати цих успіхів. Північний наїздник заполонив цілу Україну і прикриваючись облудною пропагандою, робив своє діло брудними руками своїх попихачів, виходців з українського народу. Створивши УССР, ніби самостійну державу, цей наїздник провадив свою московську політику на Україні, далі її русифікуючи та нищачи все українське, все самостійницьке.

Др. Ол. Бабій

По смерти Бернарда Шова

Бернард Шов відійшов у вічність, проживши на землі 94 роки.

У світовій літературі мало хто з письменників мав щастя жити так довго, і вже сам цей факт говорить, що Бернард Шов був людиною виїмкових фізичних і духових сил, тим більше, що той письменник був творчий у літературі майже до самої смерти.

В особі того драматурга втратила великого письменника не тільки Англія, але і весь культурний світ, бо по смерти Генрика Ібзена твори жадного драматурга не мали такої популярности й успіху на найкращих сценах усіх країв, як твори Бернарда Шова.

Бернард, Жорж Шов уродився 1956 року в столиці Ірляндії, Дабліні, де його батько, англієць, був заможним купцем, що торгував збіжжям. Мати Б. Шова була ірляндкою. Втративши батька, що помер молодо, Жорж Бернард Шов уже від 15 року життя мусів сам заробляти собі на хліб, тому закінчив тільки середню освіту і не міг студіювати в університеті.

Молодим хлопцем майбутній письменник працював як писар в уряді, як телефоніст, як газетярський репортер, а при тім здобував самоосвітою знання, щоби стати письменником.

Злидні і біда напоїли його душу ненавистю до заможної кляси, він став соціялістом, і навіть видав брошуру для виховування агітаторів, революціонерів.

Вже в молодості Бернард Шов був знаменитим бесідником і промовляв на вічах та мітинґах. Рівночасно він писав статті для соціялістичних газет.

Минали цілі роки, всі вважали Бернарда Шова тільки за журналіста, і аж у 37 році життя той соціялістичний журналіст видав свій перший драматичний твір „Американський цісар".

За дальших десять літ Бернард Шов написав 40 драматичних творів, які здобули йому не тільки славу, але і багатство.

Він боготворив Генрика Ібзена, вважав себе його учнем, а ненавидів творів Шекспіра.

По неспокійній, бурхливій молодості, по нещасливім коханні до артистки Гелени Террі, Шов оженився зі скромною, заможною міщанкою, і зажив спокійним, міщанським життям, віддаючись всеціло літературній праці.

Його погляди на життя перейшли еволюцію: Із революціонера, він помалу ставав скептиком, що іронічно підсміхається із трагікомедії людського життя.

В молодості він був ворогом релігії, писав, що серед природи він чується ближче Бога, як у церкві, але в старшому віці признав релігії суспільну вартість.

Його життя було невпинним ростом і походом до успіху: В молодості за 10 літ своєї літературної праці він заробив на своїх творах тільки 9 фунтів штерлінґів, а коли він дожив старости, його твори стали для нього джерелом величезних доходів, і хоч у молодості Шов був ворогом капіталістів, то на старість сам став капіталістом.

Все ж у його душі залишилася іскра прихильности до соціялістів і до справ комуністів створити безклясове суспільство. Тому в році 1931 Шов відвідав большевицьку Росію, щоб наочно побачити, як виглядає комуністична держава.

Вернувшися з Росії, Шов зробив комуністам прикру несподіванку, бо писав у статтях, що хоч у комуністичній Росії є дещо добре, то все ж людство може спасти й удосконалити тільки віра в Ісуса Христа.

В 1935 р. Шов відбув подорож навколо земської кулі, а по тій подорожі жив у Лондоні то в своїм домі в місцевості Сан Лоренс, коло Лондону.

В останніх часах він, граючи в ґольфа, зломив ногу, перебув щасливо операцію, але нагло занедужав на серце, і дня 1 листопада 1950 р. він помер. Вміраючи, Шов звернувся до родини з останніми словами: „Я втомлений, хочу заснути, спочити".

Жорж Бернард Шов залишив родині в спадку майно, вартости півтора мільйона долярів.

Творчість Б. Шова багата, різноманітна, але вартість його творів не однакова. Хоч сам Б. Шов високо цінив свої твори, і самовихвально говорив, що вони більше варті, як твори Шекспіра, то в дійсності між творами Шова є багато і зерна і полови.

Шов витворив особливий рід драматичних творів, які трудно назвати комедією, драмою чи трагікомедією в клясичнім значінню того слова. В творах того драматурга, так, як у житті, трагічний елемент мішається з комічним, деякі його твори то ряд діялогів чи монологів, щоправда, ті діялоги і монологи повні дотепу й гумору та бистроумности.

Для Б. Шова сцена часто служила трибуною для пропаганди ідей. Шов — то письменник для вибагливої, інтеліґентної публіки, яка вміє думати, шукає в драматичних творах розв'язки життєвих проблем, а не плиткої мелодрами, романтично-сентиментальних трагедій, чи патетично-патріотичних декламацій.

Шов умів писати й не тільки з гумором, але часто з цинізмом і то навіть про Цезара і Клеопатру чи Жанну Д'Арк. В житті від трагічного до комічного — тільки один крок, — тому Шов умів знайти комічні сторінки навіть у житті таких осіб, як Цезар, та мав відвагу виявляти у своїх творах, що і великі герої зблизька не виглядають так героїчно, як це про них думають і пишуть люди. („Arms and the man")

Тематика творів того письменника — дуже багата і різнородна: В п'єсі „Кандіда" Шов зобразив тип жінки, яка любить двох мужчин, — одного любов'ю любовниці, а другого — любов'ю материнською.

В творі „Учень чорта" („The devil's disciple") Шов представив тип людини, яка не вірить у Бога, а все ж є доброю і чесною людиною.

В творі „Ніколи не можна сказати ("You never can tell") Шов критикував теперішній спосіб виховання молоді. В творі „Майор Барбара" Шов хотів доказати, що найбільше зло — то убогість і що християнська релігія не зуміла зорганізувати досконалого суспільства. В творі „Пігмаліон" героєм є професор, що робить свою ученицю предметом свого еґоїзму. В п'єсі „Назад до Матусалема" („Back to Methusalem") Шов поставив тезу, що людина силою волі може продовжити своє життя на цілі сотні літ та що колись у майбутньому люди в шістдесятому році життя будуть ще молодими юнаками. В творі „Misalliance" Шов висміяв модерне подружжя. Так, як у творі „Saint Joan" (свята Жанна) Шов висміяв людей, що спалили Жанну Д'Арк, як безбожницю і чарівницю, а потім оголосили її святою, так у творі „The man of destiny" (Людина долі) Шов попробував підійти до особи Наполеона зі скептикою циніка реаліста і скептика та ворога романтики. Твір Б. Шова „Man and superman" (Людина і надлюдина) — то вираз віри, що людина шляхом еволюції дійде до надлюдини, як це голосив Фридерик Ніцше.

„Life force" (життєва сила) Шов представив жінку, як носійку органічних й ірраціональних сил життя.

До кращих творів Шова належать його п'єси „The apple cart" (Віз із яблуками), „Too true to be good" (За правдиве, щоб було добре) і "Getting married" (Одружіння).

Жорж Бернард Шов написав около 50 драматичних творів, кілька повістей, а крім того кілька брошур, між ними, здається, найвартніснішу „Квінтесенція Ібзенезму" і велику кількість статтей на різні теми.

Критики й історики літератури часто закидають Бернардові Шовові, що його твори не збудовані згідно з правилами техніки драматичної літератури і теорії, і справді твори Шова часто не відповідають вимогам правил і приписів, але Бернард Шов був як творець, великою, яскравою й оригінальною індивідуальністю. Успіх, вплив творів є все ж головним мірилом їх вартости. Твори Б. Шова мали великий успіх, — а це доказ, що і їх вартість — велика.

У ДЕНЬ СВ. ДИМИТРІЯ

(Докінчення зі сторони 2-ої)

4 грудня 1918 року, що став підставою проголошення соборности 22 січня 1919 у Києві. Коли ж уряд УНР складає закордонні посольства, Дмитро Левицький став послом у Данії, вів у Копенгазі одвертий дім і товариськими з'вязками шукав дороги до тих офіційних зв'язків, що їх так трудно було знайти і зберігати молодій українській державі, яка ледви повстала, а вже захиталась. Із Копенгаґи переїхав на політичну еміґрацію до Відня, де тоді шаліла галицько - наддніпрянська распря. Коли об тодішню українську вузькість розбилися всі спроби створити загально-українську громадсько-політичну організацію характером соборницького перед-парляменту, Дмитро Левицький збірає коло себе гурт галичан, які ставлять собі метою боротьбу з обласним сепаратизмом будь-котрих сепаратистів і пропаганду соборництва духа словом і ділом. Так повстала у Відні мало у нас відома „Молода Галичина" з Дмитром Левицьким як головою та Евгеном Коновальцем, Андрієм Мельником, Павлом Лисяком, Міленою Рудницькою, автором цих рядків і ще деким, як членами. Згодом ці люди розбрились, опинились у різних таборах і навіть країнах, але всі вони завжди і всюди залишались вірні соборництву не як прапорові на показ підчас паради, а ідеї, без котрої нема українства.

Вернувшись до краю (1923) Дмитро Левицький опинився у тому крутіжі політичної розтічі, що запанувала після признання Галичини Польщі. Його особливий хист мирити розсварених людей, вишукувати формули компромісу та збірати всіх за один стіл для спільної праці над новим ділом, цей хист проявився при творенні УНДО, політичної партії, яка повстала з об'єднання трьох груп, що на них розкололась давня національно-демократична (потім трудова) партія. Сьогодні, з історичної перспективи, сміливо можна твердити, що його Дмитра Левицького львиною заслугою було те, що УНДО було не тільки провідною західно-українською партією, але що воно було радше національним рухом, який мав виразно незалежницький і демократичний характер. Це була неабияка штука так проводити партії, щоб вона „не втратила обличчя", маючи з одного боку завдання боронити український стан посідання перед польським наступом, отже вести практичну політику, з другого ж маючи діло з українським революційним націоналізмом, який в один час проголосив був навіть одверто засаду „Чим гірше, тим ліпше"! Дмитро Левицький завжди дбав, щоб УНДО не звузилось до оборони галицьких інтересів. При найближчих виборах до польського сойму створив бльок національних меншин, не тільки для тактично-виборчих цілей, але в ім'я спільного фронту непольських народів у Польщі. (Тому оснування журналу „Націо" у Варшаві). Як голова Української Парляментарної Репрезентації ніколи не сходив із самостійницьких позицій, створюючи цією позицією для майбутности історичний прецеденс. Але Дмитро Левицький не був вродженим принципіялістом, навпаки, він мав великий змисл для політичного реалізму. Він був лише тому проти злагоди курсу української політики у Польщі, що, спіраючись на реальних даних, не вірив у реальність будь-якої умови з поляками, не вірив у щирість керівних польських кол. Тим більше йому залежало на соборницькому характері партій, борючись завзято проти т. зв. „сокальського кордону", штучно здвигненому польським режимом, і вдержуючи гарні взаємини з наддніпрянською еміґрацією. Тому, коли у 1935 р. ЦК УНДО заявилось за новою тактикою у відношенні до Польщі (т. зв. нормалізаційний курс), він зрікся головства партії і не кандидував більше до сойму, мотивуючи тим, що ця „нормалізація" загирює одностайний фронт українських леґальних партій і зрікається заступництва всіх українських земель у Польщі. Стає лідером внутрішньої опозиції в УНДО і доводить до створення Координаційного Комітету, у котрому знову були заступлені всі українські політичні партії, та робить опозицію такою сильною, що врешті доводить до злагоди внутрі партії.

Має величезне зрозуміння ваги преси. У 1925 р. реорганізував „Діло" і деякий час був його головним редактором. Для нього преса — це фортеця політичної думки. Він думав категоріями дійсного політика европейського формату. Він дивився завжди в майбутність і тому такий жаль, що він не дожив кращої української майбутности.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА

З мандрівки по Висконсин

Був я минулого літа на вакаціях в стейті Висконсин. Пробував ловити рибу в славній частині стейту т. зв. „Індіян Гед Контрі" в околиці Спунер. Відвідав столицю пстругів Гейворт, розмовляв там з п. Шумовським, членом У. Н. Союзу, який є знаним в цій країні широко й далеко як „Редійо Джов". Мала дитина, полісмен, листар, всі знають, що „Редійо Джов" живе при гайвей 177, три милі від Гейворт на північ та що має гарний „Соммер рісорт". Шукав я українців всюди в тому районі, їздив навіть на Апостольські Острови, що розсіялись архипеляґом по озері Супіріор. Не знайшов там наших людей, бо там взагалі людей нема, нема навіть добрих доріг. По дорозі до дому вступив до славного останніми місяцями місточка Несіда, де мала обявитися Мати Божа, а про що й донині пишуть газети від океану до океану.

Приспане місточко Несіда стало нараз багатіти. Будує нові дороги, реґулює ріку, відмальовує старі доми, приготовляється до великого бизнесу. Все нові прочани, здалека і близька, відвідують місточко, а за ними в погоні приїздять різні „бизнесмени" і розкладають свої шатра по дорозі з місточка до фарми пані Вен Гуф, де мала обявитися Мати Божа. В шатрах продають речі релігійного змісту, цілющу воду, різні ліки, а всюди і все „Кока-колю". Кожної неділі там приїздить 10 тисяч людей, а в окремі неділі 30 тисяч. В серпні в другу неділю прибуло аж 100 тисяч!

Був я й на цій фармі. Вона положена при залізничім шляху, дуже бідна і опущена. Будинки є в повному розвалі. Трава мабуть була, але стоптали її прочани. Перед хатою на подвірю є виставлений прекрасний престіл, на якому є статуя Мати Божої. Навколо повно квітів, якась дівчина стало носила воду ведрами, щоби їх підливати. На фармі було около 100 людей, що голосно молилися біля вівтаря. На дубах прибито повно оголошень духовних й світських властей, з острогою не входити з п. Вен Гуф в розмову. Можна б ще багато на ту тему написати та не такий заголовок нашого допису!

В часі вандрівки по Висконсин заїхав я й в степ широкий коло місточка Люблин. Сама назва вказує, що місточко заложили поляки, їх там дійсно дуже багато. Є кілька польських костелів, є польські крамниці, а й уряд міста займають американці польського роду. Одначе перші люди, що я стрінув в Люблині, це по мойому українці. Вступив купити газоліни. Обслужив мене молодий чоловік, що має крім цього ще й склеп мішаних товарів. Якого Ви роду питаю?! Руского! З яких сторін походять Ваші батьки? Не знаю, я тут роджений, спитайте моєї мами, яка є в склепі, відповідає незлою українською мовою. Стрінув я й його маму. Родом вона з села коло міста Балигороду (Сяніччина), сама руска, міняти на українське вже не буде. Був в неї якийсь час син її сестри, що вона його спровадила з Німеччини зі скитальщини. Він їй розказував, що в Старім Краю тепер „вшиткі' люди вже українцями стали, але що вона виїхала з краю руского, то такою й остане. Вже 45 літ живе в Люблині, який повстав серед великих пралісів, які треба було викорчувати. Привикла вже! В околиці повно руских і поляків, каже вона. І дійсно, по дорозі на поштових скринках прізвища або польські на „скі", або українські на „чук". Є в Люблині й відділ Українського Народного Союзу. Він властиво не в Люблині, а на широких степових просторах між містом Люблин і Торп. Адреса залежно від того, де живе секретар. Було вже під вечір, як я віднайшов бувшого секретаря 376-го відділу п. Михайла Піруса. Говорили довго в ночі про це й те, тай не скінчили!

Так багато справ, яких мені треба знати, а знова й п. Пірус теж був цікавий на деякі речі. В околиці повно наших фармерів, говорив п. Пірус, що живе там вже 40 років. Хату й решта будинків збудував сам. Як поселився на місці, де тепер його фарма, то там були тільки ліси. Не було жадних

Українська церква в степу між Люблином і Торпом (Висконсин).

доріг. В лісах повно різного роду звірини, а в ріках риби, щось таке, як читаємо в козацьких повістях. Ще й нині там риб повно, є й олені та медведі, а про дрібну дичину, як заяці, бажанти, лиси нема чого й говорити.

Наші люди доробилися, мають гарні фарми. Земля там урожайна хоч з великими камінями. Зате клімат чудернацький. Люблин всього 300 миль від Шікаґа, а кукурудза там не завжди достигає. Минулого року достигла, але цього року треба було всю скосити й наквасити. 100 миль дальше, коло Спунер і ближче Лейді Смит, кукурудза дозріває. Сніги коло Люблина страшні, бувало коні гинули в снігу, бо не було доріг.

Серед степу, між Люблином і Торпом, є й українська церква. Стоїть вона на роздоріжжю. Ще від грудня не було в ній відправи, хоч давніше кожного року бодай два-три рази доїдив священик зі Сейнт Пол. Колись цвило там життя, були відправи, відбувались вистави. Отже мусіли бути й люди, бо ж збудували гарну церкву, а коло неї й церковний дім зо залею і сценою. В околиці повно людей українського роду, але що з того, коли не було кому їх зорганізувати, й освідомити. Вони русини, русскі, поляки, лемки і т. д., а назва України їм чужа. Чия тут вина, чи того робітника, що корчував ліси і ждав неділі, щоб піти до церкви Богу помолитись? Цей робітник-фармер спромігся купити гарну площу, поставити церкву і Народний Дім „на вічну славу"! Ось та забута українська церква серед степу широкого, між Люблином і Торпом, не покриває славою українське ім'я, радше говорить про щось інше. Американська Україна вже навіть не діждеться історика, щоб описав все те, що „діялось", щоб зібрав матеріяли про те, як жили українці в Америці. Нема на це часу й засобів. Одиноким правдивим свідком цього нашого життя в Америці являються хіба пожовклі листки „Свободи", де зареєстровано те, що було й діялось. Тому й я реєструю в „Свободі" теж і цю забуту церкву...

Степан Куропась.

ЧЕТВЕРТИЙ З'ЇЗД ООЧСУ

Ню Йорк, 7. листопада. — Минулої суботи і неділі, в днях 4. і 5. листопада, відбувся тут четвертий з черги з'їзд Організації Оборони Чотирьох Свобід України, в якому взяло участь около 200 делеґатів 18-ти відділів цеї організації та гостей. Предметом нарад був огляд дотеперішньої праці та пляни на майбутнє. У висліді з'їзду обрано нову управу Організації з Гнатом Білинським на чолі. Крім нього, до Управи увійшли пп.: Футала, Базарко, Бобровський, Вінник, Сидор, Борковський, Качалаба, Капітан, Барашок, Цілевич і Вовчук.Контрольна Комісія: Кармелюк, Соколишин і Новаківський. Організаційний суд: — Ляхович, Дужий, Галій, Гриневич і Пришляк.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси).

КОЛЬОРОВИЙ ФІЛЬМ „ДНІПРО"

На совєтських екранах почали висвітлювати кінофільм „Дніпро". Новий фільм знятий за сценарієм В. Васілевської і розповідає про „велику маґістралю, яка перетинає землі трьох братніх республік Російської, Білоруської і Української". Фільм продуковано в Москві і показується його, покищо, тільки в Москві.

(У. Думка)

МАЙЖЕ 4 ТИСЯЧІ ДОЛЯРІВ КОШТУВАЛА МАНІФЕСТАЦІЯ УКК

Ню Йорк, 7. листопада. — На зборах Об'єднаного Комітету в Ню Йорку, що відбулися минулої п'ятниці в справі підготовки чергової української маніфестації з приводу смерти команданта УПА, ген. Чупринки, передано теж короткий звіт з попередньої маніфестації УККомітету в Карнеґі Гол в дні 1-го жовтня. Д. Галичин, голова Маніфестаційного Комітету, ствердив, що маніфестація УККомітету була одною з найбільш успішних своєю програмою та своїм моральним і політичним значенням. Голова Контрольної Комісії, п. Гузар, ствердив, що загальні приходи з маніфестації виносили дол. 4,187.84, загальні розходи дол. 3,740.58, так що до Національного Фонду з тої імпрези вплинуло дол. 447.26 чистого доходу.

РАДА БЕЗПЕКИ РОЗГЛЯНЕ КТИАЙСЬКУ ІНТЕРВЕНЦІЮ

(Докінчення зі стор. 1-шої)

ди Безпеки повідомляється з поінформованих кол, що поодинокі члени Ради ще не бажали б закмикати для Китаю можливостей відвороту і тому буде предложена відносно лагідна резолюція, яка гарантувала б Китаєві всі його права в Кореї, включно з користуванням вітальними для його індустрії корейськими електростанціями на ріці Ялу, з рівночасною вимогою негайного відкликання китайських військ з Кореї та задержання строгої невтральности. Але рівночасно не видвигається багато надій, щоби комуністичний Китай прийняв ці вимоги і запевнення. Цілу справу розглядається з найбільшою осторожністю, в свідомості, що від неї залежить мир або війна в світі. З другого боку виноситься враження, що комуністичний Китай свідомо хоче довести до війни, і по всяких правдоподібностях не з власної ініціятиви, але на виразний наказ Москви. На це вказували б теж повідомлення комуно-китайської радіовисильні з Пейпінгу про інтензивну мобілізацію „добровольців" до боротьби проти „американської агресії" в Кореї. Ген Мек Артур в своєму звідомленні подає цілий ряд фактів, з яких виходить недвозначно, що Китай вже практично є у війні з боку Об'єднаних Націй взагально стверджується, що положення є „дуже серіозне", хоча з боку Об'єднаних Націй звагалі а Злучених Держав зокрема робиться все можливе, щоб до поширення війни не допустити.

ФРАГМЕНТ З'ЇЗДУ БРАТСТВА КАРПАТСЬКИХ СІЧОВИКІВ, що відбувся недавно в Торонті, Канада. В перших рядах члени проводу Братства і делеґати, а в задніх тисячна публіка, що взяла участь в з'їздовій програмі, одностайно і рішучо маніфестуючи за єдність всіх українських земель в одній соборній і суверенній Українській Державі.

З українського життя Східної Канади

1. Торонто — Центр Українського Життя в Канаді

Торонто, по Монтреалі найбільше місто в Канаді, силою обставин вибивається на перше місце в житті української спільноти в цілій Канаді. За останні роки зросло не лише чисельно, але і сталося центром українського культурно-національного руху. Вінніпеґ, „українська столиця", залишається позаді. Правда, там ще є централя КУК і головні Управи його складових організацій. Але рух і життя — перенеслося до Торонта. З приїздом понад 5 тисяч нової еміграції, Торонто ще більш зактивізувалось. Перемагає воно не лише українською пресою, але і живучістю своїх організацій. Саме тут повстав жертвенністю українського громадянства найбільший Український Національний Дім на цілім американськім континенті, який УНО і його Братні Організації відкрили при кінці червня ц. р. і віддали на службу української спільноти.

Саме тепер закінчився літній „огірковий сезон" і Торонто зачинає жити і діяти „повною парою"!

2. Закінчення Літніх Курсів

Літні ферії почали закінчуватись в другій половині серпня. 18. серпня відбувся Великий Концерт в Авдиторії УНО з нагоди закінчення XI. Вищих Освітніх Курсів Осередку Української Культури і Освіти. На цьому взірцевому концерті пописувались не лише курсанти і їх хор, але також виступали артисти: Василь Тисяк, баритон Макар Сушко, сопрано Вікторія Боднар. Курсанти знаменито виконали точки національних танків під проводом Василя Авраменка, а хор під проводом Льва Сорочинського відспівав композиції Бортнянського та інших майстрів української музики.

Наступного дня була Академія. Виконавцями всіх точок були курсанти. При кінці Академії курсанти отримали дипломи закінчення ВОК.

раїнське громадянствоії,-лп

Треба зразу відмітити, що українське громадянство і цього року належно підтримало працю Осередку Української Культури й Освіти і громадно взяло участь у підприємствах Курсів, а Український Народний Союз в Америці асигнував на Курси 400.00 долярів.

Цьогорічні курси були розділені на два відділи: Денні Курси під управою д-ра Павла Маценка за участи 27 курсантів (—ток) і Вечірні Курси під управою д-ра Степана Росохи за участю 32 курсантів (—ток).

3. Традиційний з'їзд молоді

В днях 2-3. вересня відбувся традиційний з'їзд молоді, який влаштували Молоді Українські Націоналісти. Першого дня спортові гри і змагання, а другого дня з'їзд на площі поза Торонтом. З'їзд закінчився концертом на якому змагуни отримали чаші. При кінці відбулася коронація королеви краси на рік 1950-51, якою вийшла Дарка Мриґлод. Оба дні пройшли з великим успіхом моральним і матеріяльним. Понад 3 тисячі молодих учасників. З'їзд закінчився в Спортовій залі Українського Націонольного Дому промовою голови Провінціональної Екзекутиви Українського Національного Об'єднання східної Канади д-ра Степана Росохи, який завізвав українську молодь до праці над собою і несення моральної та матеріяльної допомоги Воюючій Україні і визвольним змаганням українського народу!

4. Великий Український Фестин

Могутній „Палац Пир" над онтерійським озером не міг в неділю, 10 вересня змістити в собі понад 5 тисяч українських громадян, які хотіли бути учасниками Великого Українського Фестину. Понад півторатисячі змушені були повернутися до дому, домагаючися, щоб той Фестин був ще раз повторений.

Цей Фестин влаштував Ювілейний Комітет Українського Танку в Канаді, з нагоди його 25-ліття, як передювілейний виступ Танкової Школи Василя Авраменка. Крім 150 танцюристів згаданої школи, в концертовій частині Фестину взяли участь артист Іван Козак і Малий Ансамбль Українських Бандуристів Гр. Китастого.

Фестин відкрив ядерною промовою голова Ювілейного Комітету д-р Степан Росоха, підкреслюючи вагу і значіння українського танку в житті українського народу, а зокрема в житті української еміграції, як чинник національно-освідомлюючий і пропагандивний між чужинцями.

Ювілейний Комітет, в склад якого входять українські визначні громадяни східної Канади, а який буде поширений на цілу Канаду, вже заповів, що цей Фестин буде повторений 29. жовтня в „Месси Гол", що українське громадянство приняло з задоволенням.

5. Знамените Військове Свято

17. вересня відбулося в Авдиторії УНО могутнє військове свято за участи понад 1000 бувших українських вояків. Свято влаштувала Українська Стрілецька Громада з нагоди здобуття Києва З'єднаними Українськими Арміями від большевиків в 1918 році.

Свято відкрив ген. М. Садовський, що недавно приїхав з Европи. Реферат прочитав д-р Василь Яшан. Концертові точки виконали: тенор Василь Тисяк, баритон Макар Сушко і сопран Вікторія Боднар. Деклямувала „Вічна слава" (О. Стефановича) Надія Маланчук і „Не сумуйте батьки" учень Рідної Школи при УНО В. Білий.

В першій частині — рефератів — сцена була прикрашена портретами генералів: Юнакова, Кравса, Курмановича і Микитки. На горі портрети: Петлюри і Петрушевича. Члени УСГромади в одностроях тримали військові прапори, один з тих часів. В другій частині сцена представляла Київ з висуненим будинком Центральної Ради.

Це величаве і дійсно могутнє свято закінчилось живим образом, який представив нам цілу історію наших визвольних змагань аж по сучасну безсмертну УПА.

6. Українська Котилинова Забава

Варта ще згадати, що на тижні, 15. вересня відбулася в Спортовій залі УНО перша свого роду українська котилинова забава, яку влаштувало Представництво Української Культури й Освіти. Забава випала дуже добре морально і матеріяльно. 20% з доходу передано на працю Українського Пласту.

Торонто живе і працює. Має всі дані статися першим з перших!

Інж. Василь Обух

● Чотири частини протилетунської артилерії вислано з Америки до Англії для оборони баз, призначених для американських бомбардувальників. Крім повітряних сил перебуває тепер в Англії частина американської сухопутньої армії.

● Головою Американського Червоного Хреста назначений Е. Роланд Гаріман, брат президентського дорадника В. Аверела Гарімана. Досі головою А. Ч. Х. був ген. Джордж К. Маршал.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Чергові збори У. Н. Дому, від. 316, відбудуться в четвер, 9. листопада, в Товариськім Домі 831 Джозеф Еве., в год. 8. ввечорі. Проситься усіх членів прибути на означений час. На цих зборах буде номінація на уряд на рік 1951. Пригадується тим, що довгують більшу суму до Товариської каси, щоб старалися сплатити довг цего місяця тому, бо контрольна комісія забирає книги до перегляду. — І. Свереда, предс.; П. Ковтун, кас., В. Гавриляк, фін. секр.; В. Іванців, рек. секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 220, відбудуться в суботу, 11. листопада, в год. 7:30 ввечорі, в параф. галі, 4950 Полайна вул. Проситься всіх членів, щоби цього місяця заплатили точно свої вкладки, тому, що з кінцем цього місяця відділ замикає річні рахунки. Отже щоби не переносити довжників на наступний рік треба вирівняти вкладки в листопаді. Пригадуємо, що в грудні вибирається новий уряд на 1951 рік. — Г. Гарасим, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів, що наші збори відбудуться в неділю, 12. листопада, о год. 1. пополудні. Просимо членів приходити на збори. Рівнож проситься членів, котрі не платили, прийти і заплатити, бо інакше будемо мусіти тих членів суспендувати. — П. Андрушків, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 371, відбудуться в пятницю, 10. листопада, в год. 8. ввечорі, в Січовій салі. Проситься членів приходити на збори і платити свої вкладки на зборах відділу. — За уряд: О. Паньків, предс.; Ю. Баранюк, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Уряд Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. листопада, в год. 1-ій пополудні, в У. Н. Домі. Проситься всіх членів прибути на збори, заплатити свої місячні вкладки, та взяти участь в обговоренні важних справ. — Уряд.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 379, відбудуться в неділю, 12. листопада, в год. 12. вполудне, в Домі Від. УНС, 845 N. Western Ave. Проситься всіх членів і члениць прибути на час і вирівняти свої залеглі вкладки, бо дальше за тих членів не будемо висилати вкладок до У. Н. Союзу. — За уряд: Г. Бобик, предс.; М. Семків, кас.; В. Пилипів, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ТАРЗАН, ч. 2467. Драма в рятунковій лодці

Великий Луї, певний того, що він убив малпочоловіка під водою, веслував жваво, щоб дістатися до джунглів заки туди прилетить літак пілота Чандлера з поліцією.

Заслонений високим передом, Тарзан виплив наверх і слідкував за веслом.

Коли Крімп, в надії на виплату нагороди, посягнув по пистолю вбивника...

... Великий Луї несподівано завважив тайний рух.